

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΟ ΣΤΕΡ

- 5/10/2009 Δεσμώτης του ιλίγγου Άλφρεντ Χίτσκοκ
- 12/10/2009 The Visitor Τόμας Μακάρθι
- 19/10/2009 Η πώση της Λόλα Μοντές Μαξ Οφίλς
- 26/10/2009 Rumba Ντομινίκ Αμπέλ
- 2/11/2009 Η γοητεία της αμαρτίας Λουκίνο Βισκόντι
- 9/11/2009 Άσε το κακό να μπει Τόμας Άλφρεντσον
- 16/11/2009 Ο κανόνας του Παιχνιδιού Ζαν Ρενουάρ
- 23/11/2009 Αναχωρήσεις Γιοτζίρο Τακίτα
- 30/11/2009 Μια ιστορία με θέμα την αγάπη Όλε Μπόρνενταλ
- 7/12/2009 Μέρες θυμού Όλε Κρίστιαν Μάντσεν
- 14/12/2009 Kabuli kid Μπαρμάκ Ακράμ
- 11/1/2010 Τι απέγινε η Έλι Ασγκάρ Φαραντί

19/10/2009

Η πτώση της Λόλα Μοντές (1955)

ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗ

Η ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΣ - LOLA MONTES

Σκηνοθεσία: Μαξ Οφίλς
Ηθοποιοί: Μαρτίν Καρόλ, Πίτερ Ουστίνοφ, Άντον Γουόλμπρουκ, Όσκαρ Βέρνερ
Χώρα: Γαλλία - Γερμανία (Έγχρωμη)
Διάρκεια: 105΄

Πρώτη προβολή: Ώρα 8.15 μ.μ.
Δεύτερη προβολή: Ώρα 10.30 μ.μ.

Η καλύτερη ταινία που γυρίστηκε ποτέ.

Στη σκηνή ενός μεγάλου τσίρκου η Λόλα Μοντές, μία από τις γοητευτικότερες γυναίκες της εποχής της, ξαναζεί το θυρλικό και δραματικό, αλλά πλέον μακρινό παρελθόν της. Χορεύτρια, κοσμοπολίτισσα, ερωμένη καλλιτεχνών και βασιλιάδων, έχοντας χάσει πια τη δόξα και τα πλούτη της, αναγκάζεται να αναπαριστά κάθε βράδυ τη λαμπερή της εικόνα.

Ένα μεγαλόπρεπο αριστούργημα, επιτέλους, αποκαθίσταται. Σχόλιο πάνω στην αλήθεια και στο

ψέμα, την κοινωνία του θεάματος και τη γυναίκα ως διαρκές γοητευτικό μυστήριο. Η "Λόλα Μοντές" αποτελεί μια από τις πιο συγκινητικές και οπτικά συναρπαστικότερες στιγμές της κινηματογραφικής ιστορίας.

Όχι απλά μια επανέκδοση –δηλαδή η ίδια παλιά ταινία σε μια (σχεδόν) καινούργια κόπια– αλλά μια αποκατεστημένη εκδοχή της τελευταίας ταινίας του Μαξ Οφίλς στο όραμα που είχε ο ίδιος για την τελική μορφή της, η «Πτώση της Λόλα Μοντές» απαιτεί και δικαιούται την προσοχή. Γυρισμένη όλο φιλοδοξία στα 1955, η πιο ακριβή γαλλική παραγωγή της εποχής της κατακρεουργήθηκε από τους παραγωγούς της, υπήρξε παταγώδης αποτυχία και άφησε μια σκοτεινή σκιά στην καριέρα του Οφίλς, που πέθανε δυο χρόνια μετά την ολοκλήρωσή της, όντας ακόμη μπλεγμένος σε δικαστική διαμάχη με τους παραγωγούς του. Η παλλόμενη ενέργεια του φιλμ, η ανατρεπτική κινηματογραφική του γλώσσα, η μπαρόκ μεγαλοπρέπειά του, όμως, θα γοήτευαν τους Αμερικάνους κριτικούς, θα επέφεραν συγκρίσεις με τον «Πολίτη Κέιν» και θα έκαναν τον Άντριου Σάρις της Village Voice να τη

χαρακτηρίσει «την καλύτερη ταινία που γυρίστηκε ποτέ». Χάρη στις δικές του προσπάθειες, το 1963 μια πιο ολοκληρωμένη βερσιόν του φιλμ θα έκανε την εμφάνισή της, δεν θα ήταν όμως πριν το 2008 που η Λόλα Μοντές θα έβρισκε, χάρη στη Γαλλική Ταινιοθήκη, την όψη που ονειρεύτηκε ο Οφίλς. Τι είναι λοιπόν η Λόλα Μοντές; Εκ πρώτης όψεως μια βιογραφική ταινία για την «πιο σκανδαλώδη γυναίκα του κόσμου», τη χορεύτρια του 19ου αιώνα κι ερωμένη διάσημων ανδρών από τον Χέρμπερτ Λιστ μέχρι τον Λούντβιχ τον πρώτο της Βαυαρίας, στην ουσία όμως μια καταγραφή της ίδιας της μαγείας του σινεμά, του τρόπου που ακόμη και η πιο αδιάφορη ιστορία –διότι πέρα από το σκαμπρόζικο χαρακτήρα των περιπετειών της στα κρεβάτια των πλουσίων και δυνατών η ζωή της Λόλα δεν είναι δα και κάτι πραγματικά αξιο λόγου– μπορεί να μεταμορφωθεί σε ένα αληθινά μεθυστικό θέαμα, σε ένα σαρωτικό συναισθηματικό έπος. Ο Οφίλς κρατά για την ηρωίδα του το ρόλο του εκθέματος, ενός τσίρκου, της κεντρικής ατραξιόν σε μια αρένα γεμάτη αδηφάγα βλέμματα και διψασμένη φαντασία και ξετυλίγει τη ζωή της μέσα από μια επικίνδυνη σχοινοβασία, από θεαματικά ακροβατικά και παρολίγον θανατηφόρες βουτιές στο κενό. Μέσα από μια αφήγηση που αρνείται τις συμβάσεις του κινηματογραφικού χρόνου και χώρου και μια ματιά που πρεσβεύει τη μεγέθυνση, την πληθωρικότητα, το μαξιμαλισμό, η ζωή της Λόλα Μοντές γίνεται μια αναπάντεχα λαμπερή τραγωδία, ένα εκτυφλωτικό μελοδράμα όλο μεγαλείο και πίκρα. Το τσίρκο του Οφίλς, πέρα από τους θεατές της τέντας του, ανοίγει για να χωρέσει κι εμάς, να ικανοποιήσει τα δικά μας σαρκοφάγα μάτια, κάνοντας ένα σαφές κι απόλυτα πετυχημένο σχόλιο για την ίδια τη φύση του σινεμά και των ανθρώπων που καταναλώνουν τις ζωές των άλλων βυθισμένοι στη σιωπή μέσα στο σκοτάδι της αίθουσας. Συνένοχοι κι εμείς, ακολουθούμε σαν τα έντομα το φως της οθόνης και μαγευόμαστε από αυτό το καλειδοσκοπικό υπερθέαμα που ξεκινά σαν σκάνδαλο για να απογυμνωθεί όσο περνά η ώρα στην ουσία του ανθρώπου που κρύβεται κάτω από τα στολίδια, τα κοστούμια, το μύθο. Κι όταν η βραδιά θα τελειώσει, η Λόλα Μοντές θα περιμένει τους θαυμαστές της κλεισμένη πίσω από τα σίδερα της δικής της φυλακής, σε ένα φινάλε που χαράζει τη μνήμη και δίνει το αληθινό νόημα σε όλα όσα προηγήθηκαν: το θέαμα και τον ενθουσιασμό, τη μέθη και τον κίνδυνο, τα πάθη και τις απογοητεύσεις, το κοινό και τη γυναίκα που ανέλαβε να το διασκεδάσει, το σινεμά και τους θεατές του, την αληθινή αξία μιας ζωής...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η Λόλα Μοντές βρίσκεται κάθε βράδυ στη σκηνή ενός τεράστιου τσίρκου και είναι αναγκασμένη

να ξαναζεί το δραματικό παρελθόν της, έχοντας ξεπέσει από τη δόξα και τα πλούτη σε κατάσταση πλήρους παρακμής. Έτσι, κάπου στην Αμερική, ζωντανεύει επάνω στο ταπί η ιστορία μιας μοιραίας γυναίκας του 19ου αιώνα, μέσα από αναδρομές στα γεγονότα και τους άντρες που καθόρισαν την πορεία της. Η Λόλα Μοντές, μια ύπαρξη μεταξύ “μοιραίας γυναίκας” και “άγριου ζώου σε κλουβί”, είναι υποχρεωμένη να αναπαριστά την εικόνα της μέχρι το τραγικό τέλος, θάβοντας μια καρικατούρα της ζωής της με δραματική κορύφωση: ένα άλμα στον κενό...

“Σύμφωνα με την όχι ιδιαίτερα ταπεινή μου άποψη, Η ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΣ είναι η σπουδαιότερη ταινία όλων των εποχών”, έγραψε ο διάσημος κριτικός Άντριου Σαρίς (The Village Voice, New York Observer) πριν σαράντα περίπου χρόνια. Ο ίδιος παρουσίασε την αποκατεστημένη εκδοχή της ταινίας στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Νέας Υόρκης το 2008.

Η ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΣ (1955) είναι ένα ιστορικό φιλμ, το τελευταίο που σκηνοθέτησε ο σπουδαίος Μαξ Οφίλς πριν το θάνατό του το 1957. Η ταινία βασίστηκε στη ζωή της Λόλα Μοντές, της “πιο σκανδαλώδους γυναίκας του κόσμου”, που στην ταινία την ερμηνεύει η Μαρτίν Καρόλ. Η Λόλα Μοντές ήταν περιβόητη χορεύτρια του 19ου αιώνα (ο “Χορός της Αράχνης” παραμένει γνωστός μέχρι σήμερα) και ερωμένη πολλών σημαντικών ανδρών, όπως ο μουσικός Φραντς Λιστ και ο βασιλιάς της Βαυαρίας Λουδοβίκος ο Πρώτος. Στην αρχική της εκδοχή η ταινία προβλήθηκε για πρώτη φορά στη Γαλλία το 1955. Οι θεατές παρακολουθούσαν την ιστορία της Λόλα Μοντές μέσα από αναδρομές στο παρελθόν (flashback). Η χρήση αυτής της τεχνικής αφήγησης επικρίθηκε σφοδρά με αποτέλεσμα η ταινία να μην γνωρίσει επιτυχία στα ταμεία, παρότι υπήρξε η πιο ακριβή γαλλική παραγωγή που είχε γυριστεί ποτέ και η πρωταγωνίστρια Μαρτίν Καρόλ ήταν το απόλυτο σύμβολο του σεξ της δεκαετίας του ‘50 στη Γηραιά Ήπειρο. Οι παραγωγοί λοιπόν αποφάσισαν να μοντάρουν την ταινία ξανά, κόβοντας σκηνές και ακολουθώντας μια γραμμική αφήγηση παρά τις έντονες αντιρρήσεις του σκηνοθέτη.

Σύμφωνα με τον Ρότζερ Έμπερτ μια “βάνουσα πετσοκομμένη” εκδοχή της ταινίας προβλήθηκε στις αίθουσες μετά το θάνατο του Μαξ Οφίλς. Από το 1963 μέχρι το 1968, τόσο ο Άντριου Σαρίς όσο και άλλοι λάτρεις του φιλμ, αποπειράθηκαν να προβάλλουν μια εκδοχή της ταινίας πιο κοντά στις επιθυμίες του σκηνοθέτη. Το κατάφεραν όμως μέχρι ενός σημείου γιατί από τη μια υπήρχε υλικό που παρέμενε χαμένο και από την άλλη το υπάρχον υλικό παρουσίασε προβλήματα στα χρώματα αφού είχε τραβηχτεί και εμφανιστεί με την χρωματικά ασταθή επεξεργασία Eastmancolor. Ευτυχώς, κάποιες σκηνές που πολλοί θεωρούσαν για πάντα χαμένες, βρέθηκαν απρόσμενα και επέτρεψαν μια νέα μονταρισμένη εκδοχή της ταινίας πιστή στις αρχικές προθέσεις του Οφίλς. Επιπλέον η Ταινιοθήκη της Γαλλίας κατάφερε και έκανε μια λαμπρή χρωματικά ψηφιακή αποκατάσταση στο φιλμ. Αυτή η τελική εκδοχή προβλήθηκε στις Κάννες για πρώτη φορά το Μάιο του 2008 στα πλαίσια του προγράμματος Cannes Classics και αποτέλεσε μεζον κινηματογραφικό γεγονός.

Φαινομενικά μια βιογραφία, Η ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΣ, το τελευταίο αριστούργημα του Μαξ Οφίλς είναι στην πραγματικότητα μια σπουδή επάνω στο χρόνο και την εφήμερη διάσταση της δόξας και του πλούτου. Καθώς η κάμερα κινείται με εξαιρετική μαεστρία - χαρακτηριστικό του Οφίλς - παρακολουθώντας τη Λόλα σε σκηνές απερίγραπτης χλιδής και λαμπρότητας, ο θεατής ξέρει ότι όλα αυτά θα χαθούν μια μέρα και ότι τελικά και η ίδια η ζωή δεν είναι παρά ένα όνειρο που κάποτε θα τελειώσει. Η Μαρτίν Καρόλ είναι η σταρ της ταινίας (λέγεται ότι ο λόγος που την επέλεξε ο Οφίλς ήταν για να καταφέρει να βρει τα χρήματα για να γυρίσει την ταινία) και οι Πίτερ Ουστίνοφ, Άντον Γουόλμπρουκ και ο - νεαρός τότε - Όσκαρ Βέρνερ είναι οι άντρες της ζωής της. Όμως ο πραγματικός πρωταγωνιστής στην ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΣ είναι ο ίδιος ο Οφίλς, ο οποίος έδωσε τα πάντα για να γυριστεί η ταινία. Η αποτυχία της στα ταμεία και η κατακρεούργησή της στο μοντάζ από τους παραγωγούς υπήρξαν από τις κύριες αιτίες που οδήγησαν στον πρόωρο θάνατό του σε ηλικία 54 ετών.

ΜΑΞ ΟΦΙΛΣ

Γεννήθηκε Μαξ Οπενχάουερ στο Σάαρμπρουκεν της Γερμανίας το 1902. Ξεκίνησε από το θέατρο, αρχικά ως ηθοποιός και στη συνέχεια ως παραγωγός. Το 1929 δούλεψε ως υπεύθυνος διαλόγων δίπλα στον Ανατόλ Λίτβακ στα στούντιο UFA στο Βερολίνο. Σκηνοθέτησε για πρώτη φορά την κωμωδία μικρού μήκους “Dann schon lieber Lebertran” το 1931 και γνώρισε την πρώτη του επιτυχία το 1933 με την ταινία “Liebelei” όπου εμφανίστηκαν για πρώτη φορά τα χαρακτηριστικά που τον καθιέρωσαν: σετ διακοσμημένα με χλιδή, φεμινιστική προσέγγιση και η αναμέτρηση ενός νεαρού με έναν ώριμο άντρα. Την ίδια χρονιά προβλέποντας την άνοδο των Ναζί, μετακομίζει στη Γαλλία όπου το 1938 αποκτά τη γαλλική υπηκοότητα. Το 1941 μετά την παράδοση της Γαλλίας στους Ναζί, φεύγει στις ΗΠΑ. Τα πρώτα χρόνια δεν εργάζεται. Το 1947 γυρίζει το φιλμ “The Exile” με τον Ντάγκλας Φαίραμπανκς Τζούνιορ και ακολουθούν άλλες τρεις ταινίες πριν την επιστροφή του στην Ευρώπη το 1950. Το 1951 για την ταινία “La Ronde” (Η περιπολία) θα κερδίσει το βραβείο BAFTA Καλύτερης ταινίας καθώς και μια υποψηφιότητα για Όσκαρ σεναρίου. Θα ακολουθήσει άλλη μία υποψηφιότητα για Καλλιτεχνική Διεύθυνση (α/μ) για την ταινία “Le plaisir” που γύρισε το 1952. Η ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΛΟΛΑ ΜΟΝΤΕΣ του 1955 ήταν η τελευταία του ταινία. Πέθανε το 1957 στο Αμβούργο.

ΦΙΛΜΟΓΡΑΦΙΑ

Dann schon lieber Lebertran (1931), Die verliebte Firma (1932), Die verkaufte Braut (1932), On a volé un homme (1933), Liebelei (1933), Lachende Erben (1933), Une histoire d'amour (1933), La signora di tutti (1934), Divine (1935), Valse brillante de Chopin (1936), La tendre ennemie (1936), Ave Maria (1936/II), Komédie om geld (1936), Yoshiwara (1937), Le roman de Werther (1938), Sans lendemain (1939), L'école des femmes (1940), De Mayerling à Sarajevo (1940), The Exile (1947), Letter from an Unknown Woman (1948), Caught (1949), The Reckless Moment (1949), La ronde (1950), Vendetta (1950), Le plaisir (1952), Madame de... (1953), Lola Montès (1955), Les amants de Montparnasse (1958).

